

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

1.1. *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

Városépítés-történet • History of the Cities and City Planning

1.2. *Azonosító (tantárgykód)*

BMEEPUI0810

1.3. *A tantárgy jellege*

kontaktórával rendelkező tanegység

1.4. *Kurzustípusok és óraszámok*

kurzustípus	heti óraszám	jelleg
előadás (elmélet)	2	önálló
gyakorlat	–	–
laboratóriumi gyakorlat	–	–

1.5. *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa*

vizsga érdemjegy (v)

1.6. *Kreditszám*

2

1.7. *Tantárgyfelelős*

neve: **Fonyódi Mariann PhD**
beosztása: egyetemi docens
elérhetősége: fonyodi.mariann@urb.bme.hu

1.8. *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Urbanisztika Tanszék

1.9. *A tantárgy weblapja*

<http://www.urbanisztika.bme.hu/oktatas/osztatlan-oteves-es-bsc-kepzes-kotelezo-tantargyai/valaszthato-targyak/varosepites-tortenet/>

1.10. *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar

1.11. *A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve*

Kötelezően választható az alábbi képzéseken:

- 3N-M0 • Építészmérnöki nappali osztatlan mesterképzés magyar nyelven • 8. félév
- 3N-ME • Építészmérnöki nappali mesterképzés magyar nyelven „Várostervezés és főépítész” specializáció • 2. félév
- 3N-ME • Építészmérnöki nappali mesterképzés magyar nyelven „Építészeti tervezés és belső-építészet” specializáció • 2. félév

1.12. *Közvetlen előkövetelmények*

A. Erős előkövetelmény:

–

B. Gyenge előkövetelmény:

—
C. Párhuzamos előkövetelmény:

—
D. Kizáró feltétel (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét):
—

1.13. A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2018. május 30.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1. Célkitűzések

A tantárgya célja, hogy megismertesse a hallgatóval a világ városainak archetipikus, a civilizáció különböző korszakaiban sajátos analógiákat felmutató jellegzetességeit, a társadalmi, gazdasági folyamatok összefüggéseit a városok alakulásával, a különböző korokban az urbanisztikai problémákra adott tervezői és elméleti válaszokkal. A számos tudomány, így a történeti, humán földrajz, a városokkal foglalkozó történettudomány, a gazdaságtörténet, a történeti szociológia és az építészettörténet ismereteire is építő előadásokat gazdag képanyag kíséri, az ismeretek átadása mellett a hallgatók valódi „értelmiségi” személyiségekké való képzésébe is fontos szerepe van.

2.2. Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

A. Tudás – a KKK 6.1.1. pontja szerint:

1. Ismeri az építészet történet fontosabb korszakait, alkotásait, a kortárs építészet és társművészetek megjelenési formáit, rálátása van a települések fejlődésének történetére, ismeri a városépítés történetének különböző korszakait, annak főbb társadalmi, gazdasági és környezeti összefüggéseit;
2. rálátása van az építészethez kapcsolódó humán tudományokra, az építészetre ható társadalmi folyamatokra;
3. rálátása van a települések fejlődésének történetére, a legfontosabb városalakító energiák, a természeti erőforrások, a piaci, gazdasági központi szerepek hatásaira;
4. érti az ember, az épített és a természeti környezet közötti alapvető kapcsolatokat és kölcsönhatásokat
5. tisztában van a legfontosabb urbanisztikai elméletekkel, tudja ezeknek a gyakorlatban történő alkalmazásait.

B. Képesség – a KKK 6.1.2. pontja szerint:

1. Képes a különböző történeti korszakokat jellemző társadalmi, gazdasági és környezeti összefüggések felismerésére;
2. képes értelmezni és jellemezni a történeti városok funkcionális rendszereit, szerkezeti egységeit, elemeinek felépítését, működését, és ezek egymással való kapcsolatát;
3. képes a várostervezési folyamatot a koncepcióalkotástól a részlettervek szintjén keresztül a megvalósulásig átlátni;
4. hatékonyan alkalmazza a tanult elemzési technikákat;
5. képes a tanulmányait összefoglaló esszé elkészítésére;
6. Az átlagosnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: urbanisztika-településtervezés, környezet- és tájtervezés, housing, közösségi épülettervezés, építészeti szociológia és környezetpszichológia, települési infrastruktúra, ingatlanfejlesztés, beruházás-menedzsment, építési jog és igazgatási ismeretek, épületenergetika, építészeti akadálymentesség, építészeti ökológia, építészeti informatika, építészeti tűzvédelem, épület- és településüzemeltetési feladatok, valamint építészeti bűnmegelőzés és település-biztonság..

C. Attitűd – a KKK 6.1.3. pontja szerint:

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgatótársaival, folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását;
 2. nyitott az új információk befogadására, törekszik szakmai- és általános műveltségének folyamatos fejlesztésére;
 3. törekszik az építészetben előforduló problémák megoldásához szükséges elméleti és urbanisztikai ismeretek elsajátítására és alkalmazására.
- D. Önállóság és felelősség – a KKK 6.1.4. pontja szerint:
1. Döntéseit körültekintően, szükség esetén a megfelelő szakterületek képviselőivel konzultálva, de önállóan hozza és azokért felelősséget vállal;
 2. munkáját személyes anyagi és erkölcsi felelősségének, és az épített környezet társadalmi hatásának tudatában végzi;
 3. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket;
 4. a fellépő problémákhoz való hozzáállását az együttműködés és az önálló munka helyes egyensúlya jellemzi;
 5. az elkészített munkájáért (dolgozatok, beadandó feladatok) felelősséget vállal.

2.3. Oktatási módszertan

Előadások.

2.4. Tanulástámogató anyagok

A. Szakirodalom

egyetemes várostörténet / tematikus, kronologikus rendszerező

- Benevolo, Leonardo: A város Európa történetében. Budapest, Atlantisz Könyvkiadó, 1994.
- Benevolo, Leonardo: The History of the City, MIT Press, 1980
- Frampton, Kenneth: A modern építészet kritikai története. Budapest, Terc, 2002.
- Kostof, Spiro: The City Shaped: Urban Patterns and Meanings Through History. Bullfinch Press 1991
- Kostof, Spiro: The City Assembled: Elements of Urban Form through History. Little Brown, Boston 1992
- Meggyesi Tamás: Városépítészeti alaktan. Budapest, Terc, 2009.

egy korszakkal foglalkozó / tematikus, kronologikus rendszerező

- Goodman, David - Chant, Colin: European Cities and Technology: industrial to post-industrial city. Milton Keynes, The Open University, 1999
- Hajnóczy Gábor: Az ideális város a reneszánszban. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1994.
- Kerékgyártó Béla (szerk.): Berlin átváltozásai. Typotex, Budapest, 2008.
- Kerékgyártó Béla: Az utópia eltűnése? A berlini Freie Universität Rostlaube nevű épület-együttese mint egy korszak dokumentuma. In: N. Kovács Tímea, Böhm Gábor, Mester Tibor (szerk.): Terek és szövegek. Újabb perspektívák a városkutatásban. Kijárat Kiadó 2005,
- Körner Zsuzsa: A városépítés története: A római civilizáció és városkultúra. egyetemi jegyzet. Budapest, BME Építészmérnöki kar Urbanisztika Tanszék, 1999.

B. Jegyzetek

Meggyesi Tamás: Település történet a 19. század végétől

Meggyesi Tamás: A 20. század urbanisztikájának útvesztői. Budapest, Terc, 2005.

C. Letölthető anyagok

további elektronikus segédanyagok, cikkek a tárgy honlapján

3. TANTÁRGY TEMATIKÁJA

3.1. Előadások tematikája

- Kevin Lynch, 3 történeti városmodell, a Hit városa, a funkcionális város, az "organikus" város analóg változatai. A kronologikus/ tematikus várostörténet kettőssége.

- A város keletkezésének forrásai / földrajzi tényezők, helyi/helyzeti energiák, a termelés-feleslegképzés, a csere-piac, a hatalom-védelem és a kultuszvilág városképző ereje.
- A városok területi változásai és indítékai / Megtelepülés-telepítés, növekedés-fejlesztés, átalakulás-beavatkozás. A kiterjedés megváltozása, történeti példákkal.
- Ókori birodalmak / A görög és római örökség
- Európa betelepülése / Európa eltérő földrajzi területeinek városiasodása (Benevolo) A középkori városépítészet és városhálózat kialakulása, városjogok és telepítések.
- Az újkor városai és a földrajzi felfedezések kora / Reneszánsz és barokk városépítészet. Ideális városok. A hatalom megjelenítése. Ipari forradalom és hatása az európai városépítészetre. Földrajzi felfedezések kora, gyarmatosítás, területfoglalás.
- A nagyvárosi karakter / A 19. század végének nagyszabású városátépítési programjai: Párizs, Barcelona, Bécs, Budapest, Szeged
- A kiterjedő város / Az amerikai városépítészet kialakulása és jellegzetes megnyilvánulásai. A kertváros mozgalom kialakulása és az angol új-városok 4 generációja.
- A modern városelmélet kezdetei / A modernizmus kialakulása és iskolái: a holland De Stijl, a BAUHAUS, a szovjet avantgarde, Le Corbusier és az Athéni Charta
- A modern város - megvalósulása és kritikája / A tömeges lakásépítés fejlődéstörténete és tipológiája. A TEAM10 és a strukturalizmus.
- A poszt-modern városépítészettől a mai városépítészeti feladatok pluralizmusáig.
- A várostörténet szerepe a kortárs várostervezésben

3.2. Gyakorlati órák tematikája

- –

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

4. A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

4.1. Általános szabályok

- A. Az előadás látogatása kötelező, a megengedett hiányzások számát a Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat (TVSZ) írja elő.
- B. Vitás esetekben a TVSZ, továbbá a hatályos Etikai Kódex szabályrendszere az irányadó.

4.2. Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések:

1. *Részteljesítmény-értékelés* (a továbbiakban tanulmány): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg készített tanulmány; annak tartalmát, követelményeit, beadási határidejét, értékelési módját az előadó határozza meg. A teljesítményértékelés nem kötelező, ezért ahhoz a TVSZ 111.§ (4) szerint kedvezmény rendelhető. Kiváló teljesítése esetén értékelése a hallgató vizsgaérdemjegyeként kerül figyelembevételre.

B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések:

1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés* (a továbbiakban vizsga): a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja szóbeli vizsga formájában, amely az elméleti ismereteket kéri számon, a felkészülési idő 20 perc, a felelet időtartama 20 perc.

4.3. Teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- A. Az aláírás megszerzésének és a vizsgára bocsátásnak feltétele a jelenlét a tanórákon TVSZ-ben előírt mértékben.
- B. A vizsga mint összegző tanulmányi teljesítményértékelés ötfokozatú skálán kerül értékelésre.

szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések	részarány
Vizsga	100 %
összesen:	Σ100%

4.4. Érdemjegy megállapítás

érdemjegy	ECTS minősítés	Pontszám*
jeles (5)	Excellent [A]	≥ 90%
jeles (5)	Very Good [B]	85 – 90%
jó (4)	Good [C]	72,5 – 85%
közepes (3)	Satisfactory [D]	65 – 72,5%
elégséges (2)	Pass [E]	50 – 65%
elégtelen (1)	Fail [F]	< 50%

* Az érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

4.5. Javítás és pótlás

- A. TVSZ szerint.

4.6. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

tevékenység	óra / félév
részvétel a kontakt tanórákon	12×2=24
tanulmány elkészítése / fakultatív	fakultatív.
kijelölt tananyag önálló elsajátítása / vizsgafelkészülés	36
összesen:	Σ 60

4.7. Jóváhagyás és érvényesség

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2018. május 30.